

Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)

Regeldrukberekening v1.0

Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)

Regeldrukberekening v1.0

Bilthoven, 8 november 2022

Auteurs

Eline de Koning

Joey van den Hurk

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Onderzoeksverantwoording	6
3	De Wibz	7
3.1	Het wetsvoorstel	7
3.2	Analyse regeldrukeffecten	8
4	Kosten en opbrengsten (P)	16
4.1	Kennisname	16
4.2	Regeldrukeffecten zorg- en jeugdhulpaanbieders	17
5	Omvang van de doelgroep (Q)	19
6	Regeldrukeffecten (PxQ)	21
6.1	Kennisname	21
6.2	Regeldrukeffecten zorg- en jeugdhulpaanbieders	22
7	Resultaatoverzicht	24
7.1	Kwantitatieve resultaten	24
7.2	Kwalitatieve aandachtspunten	25
Bijlagen		
I	Geraadpleegde bronnen	27
II	Interviewoverzicht	28

1 Inleiding

Het Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)¹ heeft als doel om publiekrechtelijke randvoorwaarden aan de bedrijfsvoering in de zorg en jeugdhulp aan te scherpen en op die manier integrale bedrijfsvoering door zorg- en jeugdhulpaanbieders beter te waarborgen. Externe toezichthouders, zoals de NZa en de IGJ, krijgen extra handvatten om zorg- en jeugdhulpaanbieders aan te spreken op hun verantwoordelijkheid voor een integrale bedrijfsvoering. Indien externe toezichthouders twijfels hebben over tegenstrijdige belangen of excessieve winstuitkeringen, kunnen zij op die manier sneller optreden. Daarnaast beoogt de Wibz bestuurders die met verkeerde intenties aan de slag willen, beter te kunnen weren.

De Wibz zal gelden voor alle zorgaanbieders in de zin van de Wet marktordening gezondheidszorg, zorgaanbieders met een toelatingsvergunning als bedoeld in de Wet toetreding zorgaanbieders en voor alle jeugdhulpaanbieders als bedoeld in de Jeugdwet. De Wibz zal een aantal onderdelen kennen:

- Wettelijke normen ter voorkoming van tegenstrijdige belangen en waarborging van normale marktvoorwaarden bij zorg- en jeugdhulpaanbieders.
- Mogelijkheden om voorwaarden te kunnen stellen aan winstuitkering in de extramurale zorg, in de jeugdhulp en aan onderaannemers in de intramurale zorg.
- Extra weigeringsgronden en intrekingsgronden voor de Wtza-vergunning.
- Omdat het overheidstoezicht anders wordt vormgegeven en veel meer terreinen van de bedrijfsvoering omvat, kan het specifieke toezicht op vastgoedtransacties vervallen. Het CSZ als zelfstandig bestuursorgaan wordt daarom opgeheven.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) vindt transparantie over de gevolgen van het wetsvoorstel belangrijk. Dit verbetert de kwaliteit van besluitvorming in de Tweede Kamer. Het ministerie wil daarom met behulp van een regeldrukberkening de effecten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders objectief in kaart laten brengen en kwantificeren, zodanig dat een totaalbeeld ontstaat van de proportionaliteit van de regeldruk. Aan Sira Consulting is gevraagd de regeldrukberkening en het onderzoek uit te voeren.

Onze aanpak op hoofdlijnen

Tijdens een startbijeenkomst zijn de uitgangspunten van het onderzoek vastgesteld. Vervolgens hebben we een bureaustudie uitgevoerd waarin we 1) alle nieuwe of gewijzigde verplichtingen in kaart hebben gebracht, 2) alle nieuwe of gewijzigde verplichtingen hebben uitgewerkt op handelingsniveau en 3) de omvang van de doelgroep hebben bepaald.

Vervolgens hebben we indicatief de lasten voor zorgaanbieders en jeugdhulpaanbieders berekend. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van een standaardkostenmodel en de Rijksbreed gehanteerde methodiek voor het kwantificeren van de administratieve lasten en regeldruk². Daarna hebben we interviews gehouden met diverse zorgaanbieders om de gebruikte brongegevens en indicatieve regeldrukberkening te toetsen en te valideren.

De onderzoeksresultaten hebben we geconsolideerd in de voorliggende rapportage. We hebben hierbij tevens aandacht besteed aan de maatregelen die het ministerie van VWS kan nemen om disproportionele regeldrukeffecten te mitigeren.

¹ Hierna: het wetsvoorstel.

² Handboek Meting Regeldruk, EZK (2018)

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een onderzoeksverantwoording opgenomen. In hoofdstuk 3 hebben we, op basis van een bureaustudie, een samenvatting geschreven over het wetsvoorstel. Ook hebben we het wetsvoorstel kwalitatief geanalyseerd waarbij de nieuwe en gewijzigde verplichtingen in kaart zijn gebracht. In hoofdstuk 4 besteden we aandacht aan de 'P' – de te verwachten regeldrukeffecten van het wetsvoorstel – en in hoofdstuk 5 aan de 'Q' – de omvang van de doelgroep. Hoofdstuk 6 bevat de modelmatige berekening van de te verwachten regeldrukeffecten en hoofdstuk 7 bevat een opsomming met de kwantitatieve resultaten en kwalitatieve aandachts- en adviespunten.

2 Onderzoeksverantwoording

Methodiek

Voor het inzichtelijk maken van de regeldrukeffecten die voortkomen uit het wetsvoorstel maken wij gebruik van het Handboek Meting Regeldruk (EZK, 2018). Dit is een Rijksbreed gehanteerde methodiek voor het kwantificeren en kwalificeren van administratieve lasten en regeldruk. Het betreft een modelmatige benadering.

Definitie van regeldrukeffecten

Om haar publieke belangen te kunnen waarborgen, legt de overheid verplichtingen op tot het doen of nalaten van handelingen of gedragingen. Daarnaast legt zij verplichtingen op tot het verschaffen van informatie over die handelingen en gedragingen. Om aan deze verplichtingen te voldoen, moeten (administratieve) handelingen worden uitgevoerd. De positieve en negatieve effecten die de doelgroepen (voor dit onderzoek zijn dat Zvw- en Wlz-zorgaanbieders en jeugdhulpaanbieders) hiervan ondervinden, zijn gedefinieerd als regeldruk.

Het kwalificeren en kwantificeren van regeldruk

Voor het kwantificeren (berekenen) van regeldrukeffecten worden de kosten van administratieve handelingen of inhoudelijke verplichtingen (P) vermenigvuldigd met het aantal zorg- en jeugdhulpaanbieders of handelingen (Q) waarop deze van toepassing zijn. De kosten voor handelingen worden berekend als het product van de tijdsbesteding en het uurtarief. Bij het berekenen van de regeldruk wordt verder onderscheid gemaakt tussen:

- Eenmalige regeldruk: dit zijn lasten of opbrengsten die voortkomen uit (informatie)verplichtingen die eenmalig moeten worden uitgevoerd bij de introductie van nieuwe regels of wijzigingen van bestaande regels.
- Structurele regeldruk: dit zijn lasten of opbrengsten die voortkomen uit (informatie)verplichtingen die steeds opnieuw of jaarlijks moeten worden uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de in de regelgeving opgelegde verplichtingen.

Onderzoeksverantwoording

Bij het inzichtelijk maken van de regeldrukeffecten wordt gebruikt gemaakt van een modelmatige weergave van de werkelijkheid; het standaardkostenmodel (SKM). Met behulp van dit instrument is het mogelijk om bij verandering van bestaande of de introductie van nieuwe wet- en regelgeving het effect op de regeldruk te berekenen en inzichtelijk te maken. Het SKM maakt dit mogelijk tegen een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen en op een voor alle departementen vergelijkbare wijze. De kracht van het werken met het SKM is dat er een grote voorspellende werking van uitgaat. Het nadeel is dat gewerkt wordt op basis van aannames: het gaat immers om een toekomstige (beoogde)situatie.

Uit 'Meten is Weten 2' van het ministerie EL&I (2008): "(...) *het is van belang om hierbij op te merken dat het (SKM) te allen tijde een theoretische benadering van de werkelijkheid blijft. De uitkomst van een AL-meting voor bedrijven zal nooit een 100% accurate weergave kunnen zijn van de feitelijk gemaakte kosten. Toch laten zowel de opgedane Nederlandse, Engelse als Deense ervaringen tot op heden zien dat bedrijven, dankzij deze methode, de besteding van tijd en middelen beter kunnen inschatten met betrekking tot afzonderlijke regelgeving dan ooit eerder met andere onderzoeksmethoden*".

3 De Wibz

In dit hoofdstuk wordt het wetsvoorstel samengevat. Daarna wordt een analyse gemaakt van de gevolgen van het wetsvoorstel voor de regeldruk die zorgaanbieders die Zvw- of Wlz-zorg aanbieden en jeugdhulpaanbieders ondervinden.

3.1 Het wetsvoorstel

De Wibz³ heeft als doel om publiekrechtelijke randvoorwaarden op onderdelen van de bedrijfsvoering en toezicht in de zorg en jeugdhulp te introduceren, aan te scherpen en in te trekken om zo de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg en jeugdhulp te kunnen waarborgen. Het uitgangspunt is dat zorg- en jeugdhulpaanbieders hun organisatie en bedrijfsvoering integer moeten inrichten: aanbieders kunnen zelf bedrijfsmatige keuzes maken die passen bij het doel van de organisatie, maar moeten deze keuzes kunnen verantwoorden wanneer zij een risico voor de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg en jeugdhulp zijn.

Het wetsvoorstel kent op hoofdlijnen vier aanpassingen. Het uitgangspunt hierbij is dat de hoeveelheid regels voor de doelgroepen, en daarmee de (administratieve) lasten, zo beperkt mogelijk blijven.

Ten eerste worden de publiekrechtelijke en handhaafbare normen ter voorkoming van tegenstrijdige belangen voor elke zorg- en jeugdhulpaanbieder aangepast. Hiermee wordt duidelijk hoe een zorgorganisatie hun taak, en het doel van de organisatie, intern moet inrichten zodat er wordt gekomen tot een aanvaardbare en gemotiveerde belangenafweging. Het wetsvoorstel zal deze vorm van transparante bedrijfsvoering uitbreiden met een norm om de normale marktvoorwaarden bij bepaalde transacties te waarborgen.

Ten tweede creëert het wetsvoorstel mogelijkheden tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkeringen in de extramurale zorg en onderaannemers in de intramurale zorg en aan winstuitkeringen in de jeugdhulp. Het huidige verbod op winstuitkering in de zorg wordt functioneel omschreven en regelt de mogelijkheid om voorwaarden te stellen aan sectoren waar het winstuitkeringsverbod niet geldt.

Ten derde beoogt het wetsvoorstel om extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning te verbinden. In het geval van tegenstrijdige belangen, het niet verlenen van goede zorg, het disfunctioneren van bestuurders, het niet hebben van een deugdelijke administratie en/of wanneer het goed en rechtmatig functioneren van zorgaanbieders onvoldoende is gewaarborgd, kan een Wtza-vergunning worden geweigerd of ingetrokken. Daarnaast bevat het wetsvoorstel de bepaling dat de Minister aan IGJ en NZa (externe toezichthouders) informatie kan verstrekken die van belang is voor het uitoefenen van hun toezichtstaken.

Ten slotte wordt de inrichting van het toezicht gemoderniseerd op vastgoedtransacties. Doordat het toezicht veel meer terreinen van de bedrijfsvoering omvat, kan het specifieke toezicht op vastgoedtransacties vervallen en wordt het College sanering zorginstellingen (CSZ) als zelfstandig bestuursorgaan opgeheven. Externe toezichthouders, zoals de NZa en de IGJ, krijgen extra handvatten om zorg- en jeugdhulpaanbieders aan te spreken op hun verantwoordelijkheid voor een integere bedrijfsvoering. Indien externe toezichthouders twijfels hebben over tegenstrijdige belangen of excessieve winstuitkeringen, kunnen zij op die manier sneller optreden.

³ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

3.2 Analyse regeldrukeffecten

Hier hebben we de Wibz geanalyseerd op de gevolgen voor de regeldruk voor zorg- en jeugdhulpaanbieders. Specifiek betreffen dit vier aanpassingen die het wetsvoorstel beoogt door te voeren. Per aanpassing wordt (1) de aanleiding voor de aanpassing gegeven, (2) de huidige situatie weergegeven, (3) wat het wetsvoorstel beoogt door te voeren en (4) welke handelingen hier onderdeel van zijn. Ook wordt aangegeven welke aanpassingen voor regeldrukeffecten zorgen bij zorg- en/of jeugdhulpaanbieders.

Normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen

Het bestuur van zorg- en jeugdhulpaanbieders en de bedrijfsstructuren die worden gehanteerd, zijn de afgelopen jaren complexer geworden. Dit kan een goede ontwikkeling zijn: de (her)ontwikkelde bedrijfsstructuren kunnen bijdragen aan een betere en efficiëntere zorg- en jeugdhulpverlening en/of de continuïteit van de organisatie. Het uitbesteden van activiteiten kan helpen om risico's te spreiden of focus aan te brengen bij zorgactiviteiten. Echter, de (her)ontwikkelde en toegepaste bedrijfsstructuren laten ook zien dat zorg- en jeugdhulpaanbieders gebruik kunnen maken van de uitbestedingsconstructies voor persoonlijk gewin. Als dat het geval is, is er sprake van tegenstrijdige belangen: het belang van (een persoon van) de zorgorganisatie staat een integere en onbevooroordeelde bedrijfsvoering voor het voldoen aan het maatschappelijke belang in de weg.⁴

Op dit moment geldt dat een interne toezichthouder zich moet richten naar het belang van de instelling, het maatschappelijk belang en het belang van betrokkenen⁵. Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders ontbreekt een publiekrechtelijke norm voor het interne toezicht.

Met het wetsvoorstel wordt "(...) een publiekrechtelijke en handhaafbare norm voor de taakverdeling van het bestuur voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders ingevoerd, ongeacht hun rechts- of organisatievorm uitdrukkelijk in de Wmg en de Jeugdwet vastgesteld".⁶ Voor elke zorg- en jeugdhulpaanbieders wordt duidelijk gemaakt hoe zij invulling moeten geven aan hun taak om tot een integere en transparante belangenafweging⁷ te komen dat óók past bij het doel van de zorgorganisatie. De belangenafweging moet *schriftelijk vastgelegd* (vormvrij) worden bij conflicterende belangen⁸.

Het interne toezicht richt zich op de onderbouwing van de gemaakte keuzes in de belangenafweging en of alle belangen op correcte wijze mee zijn genomen. De toezichthouder neemt niet mee of hij/zij eenzelfde keuze zou maken.

De publiekrechtelijke en handhaafbare norm geldt voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders zoals benoemd in de Wmg en de Jeugdwet. Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die rechtspersoon zijn, sluit de publiekrechtelijke en handhaafbare norm 100% aan bij bestaande normen over de taakvervulling die rechtspersonen hebben o.g.v. de Wet bestuur en

⁴ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

⁵ Uitvoeringsbesluit Wtza, artikel 8 eerste lid.

⁶ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

⁷ De belangenafweging moet bestaan uit de financiële belangen van eigenaars, bestuurders, interne toezichthouders of andere (directe) belanghebbenden, de belangen van cliënten en patiënten, de maatschappelijke belangen van kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorg- en jeugdzorgaanbieders voor de geleverde (jeugd)zorg. (Bron: Memorie van Toelichting, Wibz (30-09-2022)).

⁸ Een conflicterend belang is een tegenstrijdig belang dat niet doorgeschoven kan worden. Dit geldt voor zowel het bestuur van een zorgaanbieder als een interne toezichthouder.

toezicht rechtspersonen (Wbtr).⁹ Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die geen rechtspersoon zijn, is deze norm nieuw.

Het externe toezicht is afhankelijk van de zorg- en jeugdhulpaanbieders en hun bereidheid om hun bedrijfsvoering aan te passen. Externe toezichthouders hebben op het moment beperkte mogelijkheden om te handhaven, omdat de kaders voor integere en transparante bedrijfsvoering niet voldoende zijn vastgesteld in wetgeving¹⁰.

Het invoeren van een publiekrechtelijke en handhaafbare norm voor het interne toezicht maakt dat ook door extern toezicht gehandhaafd kan worden op de naleving ervan. Dit is vooral belangrijk voor besluiten met conflicterende belangen: het resultaat van de belangenafweging kan ten koste gaan van het vervullen van het maatschappelijke belang en/of trekt de integriteit van de bedrijfsvoering in twijfel.

Met de voorgestelde publiekrechtelijke en handhaafbare norm wordt ervoor gezorgd dat excessen die voortkomen uit tegenstrijdige belangen tegen worden gegaan zonder het doel en de bedrijfsvoering van de zorgorganisatie fundamenteel te veranderen. Daaraan toegevoegd stellen de Wmg en de Jeugdwet¹¹ eisen aan transparante financiële bedrijfsvoering: het vastleggen van een transparante en ordelijke financiële administratie waarbij ook taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd worden.

Het wetsvoorstel beoogt de eisen omtrent een transparante bedrijfsvoering uit te breiden en/of aan te vullen met een norm om de normale marktvoorwaarden bij bepaalde van betekenis zijnde transacties¹² te waarborgen. Het wordt wettelijk verplicht om schriftelijk vast te leggen – dit is *een vrije vorm verplichting* – en te *waarborgen* op welke wijze normale marktvoorwaarden geborgd zijn. Dit geldt ongeacht of er sprake is van tegenstrijdige belangen. Wel geldt deze norm alleen voor de genoemde verbonden partijen.¹³

Door deze norm worden zorg- en jeugdhulpaanbieders dus wettelijk verplicht om te waarborgen en schriftelijk vast te leggen op welke wijze er is gewaarborgd dat er sprake is van normale marktvoorwaarden (het zogenoemde «at arm's length» beginsel) bij van betekenis zijnde transacties met een lid van de intern toezichthouder, een bestuurslid en aandeelhouder die een direct of indirect financieel belang heeft bij deze transactie.

Daarnaast moet ook nagegaan worden of de adviseur, die bij de besluitvorming van de transactie betrokken is, (in)directe belangen heeft die potentieel meegewogen zijn.

Mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering

Voor de continuïteit en de doorontwikkeling van zorg en jeugdhulp is het wenselijk dat zorg- en jeugdhulpaanbieders winst maken. De sectoren van de extramurale zorg, de jeugdhulpaanbieders en de onderaannemers in de intramurale zorg mogen winst uitkeren; voor andere sectoren geldt een winstuitkeringsverbod. Voor het uitkeren van winst gelden beperkte voorwaarden die genoemd staan in het Burgerlijk Wetboek. Deze

⁹ De Wbtr betekent een wijziging van BW 2, in verband met de uniformering en de verduidelijking van enkele bepalingen omtrent het bestuur en de raad van commissarissen van rechtspersonen.

¹⁰ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

¹¹ Na inwerkingtreding van het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

¹² Dit zijn transacties die van invloed zijn op de financiële positie van de zorgaanbieder en de jeugd-zorgaanbieder, omdat het significante risico's of voordelen voor de financiële bedrijfsvoering van een zorgorganisatie of een instelling kunnen meebrengen (Memorie van Toelichting, 31 oktober 2022).

¹³ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

voorwaarden geven, echter, onvoldoende handvatten om te voorkomen dat de winstuitkeringen ten koste gaan van de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg en jeugdhulp.

In de afgelopen jaren is gebleken dat er excessen zijn voorgekomen wat betreft winstuitkeringen in de zorg en jeugdhulp. Het risico op negatieve effecten van het toestaan van winstuitkeringen kan in alle zorgsectoren voorkomen, maar de risico's zijn het hoogst in de vormen van zorg en jeugdhulp, waar het inzicht in de kwaliteit achterblijft (bijvoorbeeld bij de medisch specialistische zorg, intramurale ggz en intramurale Wlz). De risico's hebben een (potentieel) negatief effect op de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg en jeugdhulp.¹⁴

Op dit moment is het winstuitkeringsverbod in de WTZi gekoppeld aan de instelling en de persoon die de zorg levert. Afhankelijk van wie de zorg levert, geldt al dan niet een winstuitkeringsverbod: doordat personen meerdere vormen van zorg kunnen aanleveren, blijkt deze vormstelling niet duidelijk of onlogisch. Over het algemeen geldt nu dat de (kenmerken van de geleverde) zorg niet centraal staan. De Wlz-zorg is hierop een uitzondering: daar geldt wel een winstuitkeringsverbod. Er geldt geen winstuitkeringsverbod voor jeugdhulp en andere vormen van zorg.

Het wetsvoorstel continueert het bestaande stelsel in de zorg op belangrijke punten, maar bevat een modernisering¹⁵. Het huidige verbod op winstuitkeringen in bepaalde sectoren blijft bestaan en sluit daarmee aan bij de huidige reikwijdte. Het wetsvoorstel beoogt daarnaast om *mogelijkheden* te introduceren om wél voorwaarden te kunnen stellen aan winstuitkeringen voor vormen van zorg en jeugdhulp. Een winstuitkering is dan pas mogelijk op het moment dat aan de voorwaarden is voldaan.

Daarbij continueert het Wibz ook de reikwijdte van de zorgsectoren die niet vallen onder het winstuitkeringsverbod: deze zullen aangewezen worden bij *algemene maatregel van bestuur*. Het voordeel hiervan is dat bij nieuwe ontwikkelingen goed en snel aangesloten kan worden waardoor risico's voor de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorg minimaal blijven.

Het wetsvoorstel stelt voor om het winstuitkeringsverbod op te nemen in de Wmg. Hiermee wordt beter aangesloten op de geleverde zorg en dit creëert beter inzicht in de voor- en naleving van zorgaanbieders en toezichthouders.

Door aan te sluiten bij de functionele omschrijving over de geleverde zorg ontstaat er één kader van aanspraken binnen de Zvw-zorg en Wlz-zorg (inkoop), bekostiging (prestaties en tarieven), budget en mogelijkheden tot winstuitkeringen. Hierdoor worden situaties gelijk beoordeeld wat bijdraagt aan de coherentie en consistentie van het (uitvoeren van het) winstuitkeringsverbod.

Deze modernisering heeft ook impact op het externe toezicht.

Er kan onderzoek ingesteld worden naar een zorg- of jeugdhulpaanbieder op het moment dat er signalen binnenkomen waardoor de kwaliteit, toegankelijkheid en/of betaalbaarheid van de geleverde zorg of jeugdhulp niet gewaarborgd wordt. Dit kan leiden tot

¹⁴ O.a. signalen van JA, IGJ, het rapport FTM: [Geldstromen in jeugdzorg voor het eerst inzichtelijk na groot data-onderzoek door Follow the Money - Follow the Money - Platform voor onderzoeksjournalistiek \(ftm.nl\) en het rapport Binnenlands Bestuur: Jeugdzorgaanbieders maken buitensporige winsten \(binnenlandsbestuur.nl\), Jeugdzorgaanbieders maken buitensporige winsten \(binnenlandsbestuur.nl\), rapport Financiële positie Jeugdhulpaanbieders 2019 \(JA\): ja-jeugdautoriteit.pdf \(overheid.nl\)](#). Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

¹⁵ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

proportionele maatregelen, zoals (meer) voorwaarden voor wat betreft de winstuitkering, waarna gewezen wordt op de algemene maatregel van bestuur of andere maatregelen¹⁶.

Het huidige winstuitkeringsverbod dat gebaseerd is op de WTZi geldt alleen voor hoofdaannemers binnen de Zvw-zorg of de Wlz-zorg. In de praktijk heeft dit constructies tot gevolg waarbij de hoofdaannemer de zorgverlening uitbesteedt aan een onderaannemer, die niet gebonden is aan het winstuitkeringsverbod.

Met het wetsvoorstel worden onderaannemers ook gebonden aan de voorwaarden voor winstuitkeringen. Hierdoor is het minder aantrekkelijk om de zorgverlening uit te besteden. De mogelijkheid om voorwaarden te introduceren aan winstuitkeringen zal gelden voor onderaannemers in de intramurale zorg, en hoofd- en onderaannemers in de extramurale zorg en voor jeugdhulpaanbieders.

Het winstuitkeringsverbod zal niet gelden voor gevallen waarin de winst het loon van de persoon in kwestie vormt. Met het wetsvoorstel wordt namelijk niet de hoogte van beloningen voor de arbeid gereguleerd; dit verloopt via de WNT.

Extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning

Zorgaanbieders moeten beschikken over een toelatingsvergunning¹⁷. De vergunningsvoorwaarden zijn gericht op een goede kwaliteit van zorg, rechtmatig declareren en een transparante financiële bedrijfsvoering en eisen ter zake van een cliëntenraad. Daarnaast bevat de Wtza-vergunning ook weigerings- en intrekingsgronden om zorgaanbieders of personen met verkeerde intenties te weren. Bij de aanvraag wordt gekeken naar het verleden van de aanvrager. Als een vergunning wordt ingetrokken, mag de zorgaanbieder geen zorg meer verlenen. Dit heeft gevolgen voor de continuïteit en de kwaliteit van zorg. Met het wetsvoorstel wordt beoogd om op vijf punten de weigerings- en intrekingsgronden voor de Wtza-vergunning aan te scherpen.

1. Tegenstrijdige belangen

Als een zorgaanbieder of een persoon binnen het bestuur van een zorgorganisatie een handeling uitvoert die in strijd is met de regels omtrent tegenstrijdige belangen, is dat voldoende om een vergunning te weigeren of in te trekken. Dit moet wel in verhouding zijn met de situatie. Ook kunnen bestuursrechtelijke sancties door de NZa worden opgelegd.

2. Het verlenen van goede zorg (artikel 2 van de Wkkgz)

Het wetsvoorstel beoogt om als weigerings- en intrekingsgronden van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) ook artikel 2 van de Wkkgz op te nemen. Het wetsvoorstel geeft verder aan dat het wenselijk is om de mogelijkheid te introduceren om een vergunning in te trekken als een zorgorganisatie herhaaldelijk niet voldoet aan de eis van de Wkkgz om goede zorg te verlenen.

Beide maatregelen moeten in verhouding staan tot de situatie.

¹⁶ Deze maatregelen moeten toezien op de financiële gezondheid, de kwaliteit van de (jeugd)zorg, de betrokkenheid van de interne toezichthouder van de (jeugd)zorgaanbieder en de termijn waarbinnen winst mag worden uitgekeerd (Memorie van Toelichting 31 oktober 2022).

¹⁷ Dit geldt voor instellingen die medisch specialistische zorg verlenen en instellingen die met meer dan 10 zorgverleners Zvw- en Wlz-zorg verlenen (artikel 4 Wtza). Uitzonderingen hierop worden beschreven in artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit Wtza (Memorie van Toelichting, 31 oktober 2022).

3. Disfunctionerende bestuurders

Het wetsvoorstel stelt voor om een bepaling toe te voegen over disfunctionerende bestuurders, interne toezichthouders of andere personen met invloed. Er wordt namelijk géén rekening gehouden met zogenaamde 'stroman-constructies': op papier ligt het bestuur bij andere personen dan in de praktijk. Met de nieuwe bepaling wordt expliciet gemaakt dat alle personen die verbonden zijn aan de zorginstelling (hetzij onderdeel van de organisatie hetzij een antecedent) meewegen in de toekenning of weigering/intrekking van een vergunning.

De nieuwe bepaling maakt het gemakkelijker om een zorgaanbieder te weigeren. Het wordt voor een ('malafide') zorgaanbieder ook moeilijker om het toezicht van de NZa en IGJ te vermijden. Ook bij deze bepaling moet de weigering van een vergunning in verhouding staan tot de situatie.

4. Deugdelijke administratie

Het wetsvoorstel stelt voor om als extra weigerings- en intrekkinggrond 'het hebben van een deugdelijke administratie' toe te voegen (artikel 36 Wmg). Het is lastig correct te declareren indien er geen deugdelijke administratie is. Hiermee wordt het niet hebben van een deugdelijke administratie een zelfstandige intrekking- of weigeringsgrond.

5. Goed en rechtmatig functioneren zorgaanbieder is onvoldoende geborgd

Het wetsvoorstel beoogt toe te voegen dat een vergunning geweigerd of ingetrokken kan worden als het rechtmatig functioneren van de organisatie onvoldoende is geborgd. Deze bepaling wordt gezien als een vangnetregeling voor het geval dat een vergunning niet kan worden ingetrokken op andere weigerings- of intrekkinggronden.

De uitbreiding van de intrekking- en weigeringsgronden, zoals in bovenstaand tekstkader is beschreven, heeft ook invloed op het externe toezicht.

Het wetsvoorstel beoogt om het mogelijk te maken dat de Minister het nummer van de inschrijving bij de Kamer van Koophandel (KvK) van een zorgaanbieder verstrekt aan de externe toezichthouders (de NZa, de IGJ, de zorgverzekeraars en de zorgkantoren). Op basis van het KvK nummer kunnen deze partijen onderzoeken of zij over informatie beschikken die van belang is voor het verstrekken van een toelatingsvergunning. Deze informatie kan ook gebruikt worden om door de NZa en de IGJ een wet Bibob-toets uit te voeren indien nodig.¹⁸

¹⁸ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

Modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties

Het WTZi geeft aan dat het bestuur van een zorgorganisatie verplicht is om te melden aan het College Sanering Zorginstellingen (CSZ) als het vastgoed wil verkopen/verhuren.¹⁹ Het CSZ moet hiervoor toestemming geven. Het CSZ is, in het geval van toestemming, verantwoordelijk voor het toezicht op de verkoop of het verhuur van het vastgoed.

Door de afschaffing van het College Bouw Zorginstellingen (CBZ) zijn de risico's voor het (verkopen of verhuren van) vastgoed bij de zorgaanbieders zelf komen te liggen. Zorgaanbieders zijn zelf verantwoordelijk voor de verkoop/verhuur van het vastgoed en de financiële risico's die daarbij horen. Daarnaast zorgt de huidige situatie (en de soms lange procedures) rondom de transacties van vastgoed ervoor dat zorgaanbieders niet goed samen kunnen werken met andere (maatschappelijke) partners.

Nu de randvoorwaarden voor een integere en transparante bedrijfsvoering, zoals hierboven is beschreven, zijn veranderd, vervalt de grond voor het toezicht van het CSZ.

Het wetsvoorstel stelt, door het opheffen van het CSZ en de veranderingen die daarbij horen, een andere wijze van extern toezicht voor. De transacties omtrent onroerend goed zijn nog steeds belangrijke bedrijfsbeslissingen voor zorgaanbieders die ook invloed hebben op de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg.

Zorg- en jeugdhulpaanbieders moeten zelf zorgen voor een integere en transparante bedrijfsvoering waarbij de publiekrechtelijke en handhaafbare norm omtrent tegenstrijdige belangen en de normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties in acht worden genomen. Externe toezichthouders, zoals de NZa en de IGJ, houden toezicht op deze bepalingen. Wel worden de risico's die zich bij de vervreemding van vastgoed voor kunnen doen, ondervangen met het stellen van extra randvoorwaarden aan de bedrijfsvoering, zoals eerder in dit hoofdstuk is benoemd.

¹⁹ Bron: Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022).

Samenvatting regeldrukeffecten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders

De voorgestelde aanpassingen in het wetsvoorstel Wibz hebben voor zorg- en jeugdhulpaanbieders de volgende regeldrukeffecten.

Normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen

- Elke zorg- en jeugdhulpaanbieder (ongeacht rechts- of organisatievorm) moet invulling geven aan de taak om te komen tot een integere en transparante belangenafweging.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die rechtspersoon zijn, sluit de norm en de taak 100% aan bij de bestaande normen o.g.v. de Wbtr en het BW2. Voor hen is het geen nieuwe verplichting.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die geen rechtspersoon zijn, is de norm en de bijbehorende verplichting nieuw. Hieronder bespreken we de benodigde handelingen.
- Er moet *geborgd* worden in de interne administratieve organisatie dat bij tegenstrijdige en conflicterende belangen, de belangenafweging schriftelijk vastgelegd wordt²⁰.
 - De verslaglegging is vormvrij.
- De interne toezichthouder controleert of alle belangen bij tegenstrijdige en conflicterende belangen correct zijn meegenomen en of de onderbouwing van de gemaakte keuzes in de belangenafweging correct tot stand is gekomen.
 - Dit geldt voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders met een interne toezichthouder.
- Een zorg- en jeugdhulpaanbieder moet in elke situatie schriftelijk vastleggen op welke wijze gewaarborgd is dat er sprake is van normale marktvoorwaarden.²¹
 - Dit geldt alleen voor van betekenis zijnde transacties met een lid van de intern toezichthouder, een bestuurslid en aandeelhouder die een direct of indirect financieel belang heeft bij deze transactie.

Mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering

- Het mogelijk maken van winstuitkeringen voor vormen van zorg en jeugdhulp op het moment dat er wordt voldaan aan de voorwaarden.
 - Dit geldt voor onderaannemers in de intramurale zorg.
 - Dit geldt voor hoofd- en onderaannemers in de extramurale zorg
 - Dit geldt voor jeugdhulpaanbieders.
- De voorwaarden voor winstuitkeringen worden verbonden aan de geleverde zorg (en niet aan de persoon die de zorg levert).
- Het verbod op winstuitkeringen blijft bestaan in bepaalde sectoren (hoofdaannemers van intramurale Zvw- en Wlz-zorg).

De voorwaarden die worden gesteld aan winstuitkeringen, zoals benoemd in de delegatiebepaling in het wetsvoorstel, worden op een later moment vastgelegd bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Op dit moment verandert de regeldruk niet.

²⁰ Bij tegenstrijdige, maar niet conflicterende belangen is het niet noodzakelijk om de belangenafweging schriftelijk vast te leggen.

²¹ Dit komt overeen met RJ 655 van de Raad van de Jaarverslaggeving. Bron: RJ-Uiting 2022-3: Ontwerp-richtlijn hoofdstuk 655 Zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

Eventuele toekomstige toe- of afnamen van de regeldruk voor zorgaanbieders kunnen pas worden berekend wanneer de voorwaarden die worden gesteld aan winstuitkeringen bekend zijn. Vooralsnog ontbreekt de informatie die het mogelijk maakt om de kosten (P) of de omvang van de doelgroep (Q) te bepalen.

Extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning

- Een Wtza-vergunning heeft extra weigerings- en intrekingsgronden²².

De aanpassing 'extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning' leidt naar verwachting niet tot aanvullende vragen in het aanvraagformulier, wel op sommige onderdelen tot een aanscherping van de bestaande vragen. Het wetsvoorstel bevat geen nieuwe of aanvullende lasten en leidt ook niet tot een uitbreiding van de bestaande doelgroep (d.w.z. een aanpassing van de Q).

Deze aanpassing in het wetsvoorstel leidt daarom niet tot een lastenverzwaring.

- Externe toezichthouders krijgen handvatten om onderzoek uit te voeren naar signalen waarbij kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg in het geding komt²³.

Het Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018) gaat uit van 100% naleving²⁴ bij het kwantificeren van regeldrukkosten. Dat wil zeggen dat wet- en regelgeving in Nederland geheel wordt nageleefd. In de praktijk zijn er burgers en bedrijven die bepaalde wet- en regelgeving niet of niet volledig naleven. Toch dient het uitgangspunt van 100% naleving gehanteerd te worden. De daaruit voortvloeiende regeldruk is dan het meest objectief, ook veranderingen in regeldruk zijn dan goed te meten. In de regeldrukberekening voor het worden daarom de eventuele kosten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders van (medewerking verlenen bij) interventies van externe toezichthouders niet meegerekend.

Modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties

- Zorgaanbieders zijn zelf verantwoordelijk voor het beheer van onroerend goed en de financiële risico's die hierbij horen²⁵. Het is voor zorginstellingen niet meer noodzakelijk om een melding te doen bij het CSZ van voorgenomen vastgoed transacties.
 - Dit geldt voor zorgaanbieders bij vastgoedtransacties.

²² Dit betreffen: (1) wanneer een zorgaanbieder/persoon van het bestuur een handeling uitvoert dat in strijd is met het tegenstrijdige belang; (2) wanneer er geen goede zorg geleverd wordt (o.b.v. artikel 2 Wkkgz); (3) alle personen die verbonden zijn aan een zorgorganisatie zijn onderdeel van het besluit om een vergunning te weigeren/in te trekken of niet (disfunctionerende bestuurders); (4) het niet hebben van een deugdelijke administratie waardoor niet rechtmatig gedeclareerd kan worden; (5) het onvoldoende hebben geborgd van het goed en rechtmatig functioneren van een zorgaanbieder.

²³ Dit betreft bijv. het uitvoeren van een wet Bibob-toets of het uitzoeken of een zorgaanbieder voldoet aan de extra gronden in de Wtza-vergunning. Zij kunnen een vergunning intrekken mits dit in verhouding staat met de situatie.

²⁴ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018 p.7 en p. 24)

²⁵ Dit is al het geval bij jeugdzorgaanbieders: zij zijn zelf verantwoordelijk.

4 Kosten en opbrengsten (P)

In dit hoofdstuk geven we aan wat het effect is op de tijdsbesteding en andere bijkomende kosten en opbrengsten (P) die samenhangen met de nieuwe (of gewijzigde) wet- en regelgeving op basis van het wetsvoorstel. In elke paragraaf worden per nieuwe of gewijzigde verplichting zowel de handelingen beschreven die hieruit voortvloeien als de geraamde kosten/opbrengsten per handeling.

4.1 Kennisname

Voor iedere doelgroep (zorg- en jeugdhulpaanbieders) geldt dat zij kennis moeten nemen van de nieuwe of gewijzigde verplichtingen die staan beschreven in het wetsvoorstel. Dit is éénmalig (incidenteel): een zorg- en jeugdhulpaanbieder heeft hier alleen direct na invoering van het wetsvoorstel mee te maken en niet op een later moment (dat zijn zgn. structurele lasten).

Tekstkader 1. Kennisname (P)

P (de regeldrukkosten per kennisname) voor zorg- en jeugdhulpaanbieders

Kennisname nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving

Zorg- en jeugdhulpaanbieders moeten kennisnemen van de nieuwe of gewijzigde verplichtingen in het wetsvoorstel. Er wordt aangenomen dat dit van een zorg- en jeugdhulpaanbieder gemiddeld 3 minuten vraagt²⁶. Op basis van het Handboek Meting Regeldrukkosten wordt met een gemiddeld uurtarief van €34,- gerekend²⁷. Kennisname voor zorg- en jeugdhulpaanbieders bedraagt dan gemiddeld €34 * 3/60 = €1,13 per organisatie.

- Voor de aanpassing '*normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen*' geldt dat alle zorg- en jeugdhulpaanbieders hiermee te maken krijgen.
- Voor de aanpassing '*mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering*' is de omvang van de zorg- en jeugdhulpaanbieders afhankelijk van de voorwaarden. Deze voorwaarden zullen in lagere regelgeving worden vastgesteld.
- Voor de aanpassing '*extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning*' geldt jaarlijks een Q van circa 550 nieuwe zorgaanbieders die een vergunning moeten aanvragen.²⁸
- Voor de aanpassing '*modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties*' geldt een Q van 558. Deze kennismemingskosten liggen alleen bij de zorginstellingen die van doen hebben of op korte termijn denken te maken te krijgen met de werkzaamheden van het CSZ. Het CSZ heeft circa 558 casus in behandeling.²⁹

²⁶ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018 IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven).

²⁷ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018 IV.D Standaarduurtarieven).

²⁸ Bron: [Regeldruk Wtza en AWtza](#) (Sira Consulting, 2020). Zorginstellingen hebben op grond van de Wtza een vergunningsplicht indien zij 1) Medisch specialistische zorg (doen) verlenen; 2) Met meer dan 10 zorgverleners zorg of een andere dienst als omschreven bij of krachtens de Zvw of Wlz (doen verlenen). Gebaseerd op de cijfers in het LRZA van nieuwe toetreders met 11 of meer werknemers is de verwachting dat ca. 550 nieuwe zorginstellingen per jaar een vergunningaanvraag indienen.

²⁹ Bron: Jaarverslag CSZ 2020.

4.2 Regeldrukeffecten zorg- en jeugdhulpaanbieders

In onderstaande tekstkaders zijn de kosten per verplichting (P) per aanpassing voor zorg- en jeugdhulpaanbieders uitgeschreven. Het betreffen structurele regeldrukeffecten: regeldrukeffecten die gelden of periodiek terugkeren na de invoering van het wetsvoorstel.

Normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen

Tekstkader 2. Structurele regeldrukeffecten publiekrechtelijke en handhaafbare norm

- Het wetsvoorstel zorgt voor een publiekrechtelijke en handhaafbare norm voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders waarbij duidelijk wordt gemaakt hoe aanbieders invulling moeten geven aan hun taak om tot een integere en transparante belangenafweging te komen.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die al rechtspersoon zijn, is dit géén nieuwe verplichting. Er is géén sprake van een toename van structurele lasten.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die geen rechtspersoon zijn, is dit wel een nieuwe verplichting. Hieronder bespreken we de benodigde handelingen.
- Het wetsvoorstel stelt voor om bij tegenstrijdige en conflicterende belangen de belangenafweging schriftelijk vast te leggen.
 - Bij een belangenafweging zonder conflicterende belangen, is er géén sprake van verplichte schriftelijke vastlegging. Er is dan ook géén sprake van een toename van de structurele lasten.
 - Bij een belangenafweging met conflicterende belangen, is er wel sprake van schriftelijke vastlegging. De tijdsbesteding voor het *waarborgen* van een zorgvuldige verslaglegging in de interne administratieve organisatie wordt geraamd op 28 minuten³⁰. Dit betekent dat de gemiddelde lasten voor een zorg- en jeugdhulporganisatie $€34 * 28/60 = €15,87$ worden (structureel).
- Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat een interne toezichthouder zich kan richten op de onderbouwing van de gemaakte keuze in de belangenafweging en of alle belangen op correcte wijze zijn meegenomen.
 - Dit geldt voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders met een (op grond van de Wtza en AMvB Wtza verplichte) interne toezichthouder.
De tijdsbesteding wordt geraamd op 30 minuten³¹. Dit betekent dat de gemiddelde lasten voor een zorg- en jeugdhulporganisatie met een interne toezichthouder $€34 * 30/60 = €17,-$ worden (structureel).

Het wetsvoorstel zorgt dat excessen die voortkomen uit tegenstrijdige belangen tegengegaan worden zonder het doel en de (verantwoordelijkheid voor de) bedrijfsvoering van de zorgorganisatie fundamenteel te veranderen.

³⁰ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 2 'gegevens verkrijgen' (eenvoudig), rij 3 'formulieren invullen, tabelleren, classificeren' (matig), rij 5 'gegevens en input controleren' (eenvoudig), rij 7 'gegevens verwerken' (matig), rij 12 'kopiëren, archiveren en opslaan van documenten' (eenvoudig) (EZK, 2018).

³¹ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 13 'controle/inspecties/audits voor overheidsinstanties' (matig) (EZK, 2018).

Tekstkader 3. Structurele regeldrukeffecten norm normale marktvoorwaarden

- Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat een transparante bedrijfsvoering wordt uitgebreid met de norm om de normale marktvoorwaarden bij bepaalde van betekenis zijnde transacties te waarborgen. Volgens de wetgeving moet schriftelijk vastgelegd en geborgd worden op welke wijze normale marktvoorwaarden geborgd zijn.
 - Dit geldt voor van betekenis zijnde transacties met een lid van de intern toezicht-houder, een bestuurslid en aandeelhouder die een direct of indirect financieel belang heeft bij deze transactie.
- De tijdsbesteding voor het waarborgen van normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties in de interne administratieve organisatie wordt geraamd op 28 minuten³². Dit betekent dat de gemiddelde lasten voor een zorg- en jeugdhulporganisatie €34 * 28/60 = €15,87 worden (structureel).

Mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering

De voorwaarden die worden gesteld aan winstuitkeringen, zoals benoemd in de delegatiebepaling in het wetsvoorstel Wibz, worden op een later moment vastgelegd bij AMvB. Op dit moment verandert de regeldruk niet.

Extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning

De aanpassing 'extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning' leidt naar verwachting niet tot aanvullende vragen in het aanvraagformulier, wel op sommige onderdelen tot een aanscherping van de bestaande vragen. Het Wibz bevat geen nieuwe of aanvullende lasten en leidt ook niet tot een uitbreiding van de bestaande doelgroep (d.w.z. een aanpassing van de Q).

Externe toezichthouders krijgen handvatten om onderzoek uit te voeren naar signalen waarbij de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg in het geding komt. Bij het berekenen van regeldruk gaan we echter uit van 100% naleving.

Modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties

Het grond van toezicht van het College Sanering Zorginstellingen (CSZ) is komen te vervallen met het wetsvoorstel. Een zorgaanbieder hoeft geen melding meer te doen bij het CSZ van voorgenomen vastgoedtransacties. Daarbij vervalt ook het proces van goedkeuring van de transactie door het CSZ.

Tekstkader 4. Structurele regeldrukeffecten vervallen CSZ

- Het wetsvoorstel geeft randvoorwaarden voor een integere en transparante bedrijfsvoering.
 - Het vervallen van de verplichting leidt tot een geschatte structurele vermindering van de regeldruk³³ van (50 uur * (91+52,45 (gemiddeld uurtarief)) voor grote en complexe transacties.³⁴

³² Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 2 'gegevens verkrijgen' (eenvoudig), rij 3 'formulieren invullen, tabelleren, classificeren' (matig), rij 5 'gegevens en input controleren' (eenvoudig), rij 7 'gegevens verwerken' (matig), rij 12 'kopiëren, archiveren en opslaan van documenten' (eenvoudig) (EZK, 2018)

³³ Bron: MvT Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet toelating zorginstellingen en enkele andere wetten in verband met het beëindigen van de taken van het College sanering zorginstellingen, VWS 2016.

³⁴ Vanaf 1 januari 2020 was al geen goedkeuring meer vereist voor "kleine" vervreemdingen.

5 Omvang van de doelgroep (Q)

Voor het bepalen van de omvang van de doelgroep die te maken krijgt met verplichtingen o.g.v. het wetsvoorstel is gebruik gemaakt van data uit het [Landelijk Register Zorgaanbieders](#) (LRZa).³⁵ Het LRZa van het [CIBG](#) biedt een uitgebreid overzicht van het zorglandchap. Hiervoor koppelt het LRZa informatie aan elkaar uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, het AGB-register (Algemeen Gegevens Beheer Zorgverleners) van Vektis en het BIG-register. Daarnaast ontsluit het LRZa ook informatie uit het openbaar databestand kwaliteitsgegevens zorg van Zorginstituut Nederland en de Jaarverantwoording Zorg. De publieke ontsluiting van het LRZa gebeurt via www.kiesbeter.nl.

Hieronder zijn de belangrijkste kengetallen voor de Wibz samengevat.

Omvang doelgroep (totaal)

Totaal in LRZa op 03-11-2022³⁶: **148.052** zorg- en jeugdhulpaanbieders.³⁷

Omvang doelgroep - eenmalige regeldrukverplichtingen (kennisname)

- Voor de aanpassing '*normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen*' geldt dat alle zorg- en jeugdhulpaanbieders hiervan kennisnemen.
- Voor de aanpassing '*mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering*' is de omvang van de zorg- en jeugdhulpaanbieders afhankelijk van de voorwaarden. Deze voorwaarden zullen in lagere regelgeving worden vastgesteld.
- Voor de aanpassing '*extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning*' geldt dat de kennisnamekosten liggen bij zorgaanbieders die een vergunning moeten aanvragen. Jaarlijks moeten circa 550 nieuwe zorgaanbieders een vergunning aanvragen (Q = 550).³⁸
- Voor de aanpassing '*modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties*' geldt dat de kennisnemingskosten liggen bij de zorginstellingen die van doen hebben of op korte termijn denken te maken te krijgen met de werkzaamheden van het CSZ. Het CSZ heeft circa 558 casus in behandeling (Q = 558).³⁹

³⁵ Elke nieuwe of bestaande zorgaanbieder heeft een meldplicht als zij nog niet in het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa) staat of als zij niet eerder een Jaarverantwoording Zorg (JMV) heeft aan-geleverd. Ook voor jeugdhulpaanbieders – die onder de Jeugdwet vallen – geldt de meldplicht.

³⁶ Bron: CIBG LRZa. Het gaat om de volgende SBI-codes: 86102 Algemene ziekenhuizen, 86103 Categorale ziekenhuizen, 86232 Praktijken van tandheelkundig specialisten, 86911 Praktijken van verloskundigen, 86913 Praktijken van psychotherapeuten en psychologen, 8710 Verpleeghuizen, 8720 Huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten en psychiatrische cliënten, 87302 Verzorgingshuizen, 87901 Jeugdzorg met overnachting en dagverblijven voor jeugdzorg, 4773 Apotheken, 86101 Universitair medische centra, 8621 Praktijken van huisartsen, 86221 Praktijken van medisch specialisten en medische dagbehandelcentra (geen tandheelkunde of psychiatrie), 86222 Praktijken van psychiaters en dagbehandelcentra voor geestelijke gezondheids- en verslavingszorg, 86231 Praktijken van tandartsen, 86912 Praktijken van fysiotherapeuten, 86921 Gezondheidscentra, 86925 Ambulancediensten en centrale posten, 87301 Huizen en dagverblijven voor niet-verstandelijk gehandicapten, 88101 Thuiszorg en 88991 Ambulante jeugdzorg. Er is een correctie uitgevoerd om het totaal aantal *unieke* zorgaanbieders te bepalen (o.g.v. het aantal SBI-codes per KvK-nr.).

³⁷ De circa 16 gecertificeerde instellingen voor jeugdzorg en jeugdreclassering vallen hier buiten.

³⁸ Zorginstellingen hebben op grond van de Wtza een vergunningsplicht indien zij 1) Medisch specialistische zorg (doen) verlenen; 2) Met meer dan 10 zorgverleners zorg of een andere dienst als omschreven bij of krachtens de Zvw of Wlz (doen verlenen). Gebaseerd op de cijfers in het LRZa van nieuwe toetreders met 11 of meer werknemers is de verwachting dat ca. 550 *nieuwe* zorginstellingen *per jaar* een vergunningaanvraag indienen.

³⁹ Bron: Jaarverslag CSZ 2020.

Omvang doelgroep - structurele regeldrukverplichtingen

- Het wetsvoorstel zorgt voor een publiekrechtelijke en handhaafbare norm voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders waarbij duidelijk wordt gemaakt hoe aanbieders invulling moeten geven aan hun taak om tot een integere en transparante belangenafweging te komen.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die al rechtspersoon zijn, is dit géén nieuwe verplichting. O.g.v. de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr) moeten rechtspersonen al voldoen aan deze verplichting. Er is géén sprake van een toename van structurele lasten. Aangenomen wordt dat het ongeveer 50% van de totale doelgroep betreft. Het betreft in ieder geval alle middelgrote en grote zorg- en jeugdhulpaanbieders.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die geen rechtspersoon zijn, is dit een nieuwe verplichting. Aangenomen wordt dat het ongeveer 50% van de totale doelgroep betreft, ofwel $Q = 74.026$. Deze Q wordt gebruikt bij het kwantificeren van de verplichtingen rondom schriftelijke verslaglegging en normale marktvoorwaarden.
- Het wetsvoorstel stelt voor om bij tegenstrijdige en conflicterende belangen de belangenafweging schriftelijk vast te leggen (dit is vormvrij). Zoals hierboven aangegeven, $Q = 74.026$.
- Het wetsvoorstel zorgt dat een interne toezichthouder zich kan richten op de onderbouwing van de gemaakte keuze in de belangenafweging en of alle belangen op correcte wijze zijn meegenomen. De omvang van de doelgroep wordt geraamd op $Q = 3.507$.⁴⁰
- Het wetsvoorstel stelt dat normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties gewaarborgd moeten worden. Zoals hierboven aangegeven, $Q = 74.026$.
- Het wetsvoorstel heft het CSZ op. Jaarlijks beoordeelt het CSZ ongeveer 157 grote en complexe vastgoed transacties. $Q = 157$.⁴¹

⁴⁰ Bron: [Regeldruk Wtza en AWtza](#) (Sira Consulting, 2020). Gebaseerd op een vergelijking van gegevens uit het LRZa (absolute aantallen) en het CBS (inzicht in verhoudingen) is de omvang van de doelgroep die o.g.v. de Wtza verplicht is om een interne toezichthouder in te richten geraamd op ca. 3.507 zorgaanbieders.

⁴¹ Bron: Jaarverslag CSZ 2020.

6 Regeldrukeffecten (PxQ)

In onderstaande tekstkaders zijn de regeldrukeffecten (kosten per verplichting (P) voor zorgaanbieders die Zvw- of Wlz-zorg aanbieden en jeugdhulpaanbieders x de omvang van de doelgroepen (Q)) uitgeschreven. Dit is een indicatieve berekening waarbij een raming wordt gegeven van de regeldrukkosten na de invoering van het wetsvoorstel.

6.1 Kennisname

Tekstkader 5. Eenmalige regeldrukeffecten kennisname

Kennisname nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving (PxQ)

Zorg- en jeugdhulpaanbieders moeten kennisnemen van de nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving dat voortkomt uit het wetsvoorstel.

Er wordt aangenomen dat dit van een zorg- en jeugdhulpaanbieder gemiddeld 3 minuten vraagt⁴². Op basis van het Handboek Meting Regeldrukkosten wordt met een uurtarief van €34,- gerekend⁴³. Kennisname voor zorg- en jeugdhulpaanbieders bedraagt dan $€34 * 3/60 = €1,13$ per aanbieder/organisatie.

- Voor de aanpassing '*normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen*' geldt dat 100% van de zorg- en jeugdhulpaanbieders kennis moeten nemen van de nieuwe en gewijzigde verplichtingen.
 - De regeldrukeffecten bedragen $€1,13 * 148.052 = €167.299,-$ (eenmalig).
- Voor de aanpassing '*mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering*' is de omvang van de zorg- en jeugdhulpaanbieders afhankelijk van de voorwaarden. De voorwaarden zullen in lagere regelgeving (bij AMvB) worden vastgesteld.
 - Voor deze aanpassing worden (nog) géén eenmalige regeldrukeffecten berekend.
- Voor de aanpassing '*extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning*' geldt jaarlijks een Q van 550 nieuwe zorgaanbieders die een vergunning moeten aanvragen.
 - De regeldrukeffecten bedragen $€1,13 * 550 = €621,50$ (eenmalig).
- Voor de aanpassing '*modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties*' geldt een Q van 558 casussen. De kennisnemingskosten liggen namelijk alleen bij de zorginstellingen die van doen hebben of op korte termijn denken te maken te krijgen met de werkzaamheden van het CSZ.⁴⁴
 - De regeldrukeffecten bedragen $€1,13 * 558 = €630,54$ (eenmalig).

⁴² Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018 IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven).

⁴³ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten (EZK, 2018 IV.D Standaarduurtarieven middelbaar opgeleid personeel).

⁴⁴ Bron: Jaarverslag CSZ 2020.

6.2 Regeldrukeffecten zorg- en jeugdhulpaanbieders

Normen ter voorkoming van negatieve gevolgen van tegenstrijdige belangen

Tekstkader 6. Structurele regeldrukeffecten publiekrechtelijke en handhaafbare norm

- Het wetsvoorstel zorgt voor een publiekrechtelijke en handhaafbare norm voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders waarbij duidelijk wordt gemaakt hoe aanbieders invulling moeten geven aan hun taak om tot een integere en transparante belangenafweging te komen.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die al rechtspersoon zijn, is dit géén nieuwe verplichting. Er is géén sprake van een toename van structurele lasten.
 - Voor zorg- en jeugdhulpaanbieders die geen rechtspersoon zijn, is dit een nieuwe verplichting. Hieronder worden van de norm afgeleide verplichtingen uitgewerkt.
- Het wetsvoorstel stelt voor om bij tegenstrijdige en conflicterende belangen de belangenafweging schriftelijk vast te leggen.
 - Bij een belangenafweging zonder conflicterende belangen, is er géén sprake van verplichte schriftelijke vastlegging. Er is dan ook géén sprake van een toename van de structurele lasten.
 - Bij een belangenafweging met conflicterende belangen, is er wel sprake van schriftelijke vastlegging. De tijdsbesteding voor het *waarborgen* in de interne administratieve organisatie van een zorgvuldige verslaglegging wordt geraamd op 28 minuten⁴⁵. Dit betekent dat de lasten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders €34 * 28/60 = €15,87 worden (structureel). De omvang van de doelgroep is ca. 74.026. De structurele lasten bedragen €15,87 * 74.026 = €1.174.793,-.
- Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat een interne toezichthouder zich kan richten op de onderbouwing van de gemaakte keuze in de belangenafweging en of alle belangen op correcte wijze zijn meegenomen.
 - Dit geldt voor alle zorg- en jeugdhulpaanbieders met een interne toezichthouder (o.g.v. de Wtza en AMvB Wtza). De tijdsbesteding wordt geraamd op 30 minuten⁴⁶. Dit betekent dat de lasten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders €77 * 30/60 = €38,50 worden (structureel). De omvang van de doelgroep wordt geraamd op 3.507. De structurele lasten bedragen €38,50 * 3.507 = €135.020,-

Het wetsvoorstel Wibz zorgt dat excessen die voortkomen uit tegenstrijdige belangen tegengegaan worden zonder het doel en (de verantwoordelijkheid voor) de bedrijfsvoering van de zorg- of jeugdhulporganisatie fundamenteel te veranderen.

Tekstkader 7. Structurele regeldrukeffecten norm normale marktvoorwaarden

- Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat een transparante bedrijfsvoering wordt uitgebreid met de norm om de normale marktvoorwaarden bij bepaalde van betekenis zijnde transacties te waarborgen. Volgens de wetgeving moet schriftelijk vastgelegd en gewaarborgd worden op welke wijze normale marktvoorwaarden geborgd zijn.

⁴⁵ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 2 'gegevens verkrijgen' (eenvoudig), rij 3 'formulieren invullen, tabelleren, classificeren' (matig), rij 5 'gegevens en input controleren' (eenvoudig), rij 7 'gegevens verwerken' (matig), rij 12 'kopiëren, archiveren en opslaan van documenten' (eenvoudig) (EZK, 2018).

⁴⁶ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 13 'controle/inspecties/audits voor overheidsinstanties' (matig) (EZK, 2018).

- Dit geldt voor van betekenis zijnde transacties met een lid van de intern toezicht-houder, een bestuurslid of een aandeelhouder die een direct of indirect financieel belang heeft bij deze transactie. De tijdsbesteding voor het *waarborgen* in de interne administratieve organisatie van normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties wordt geraamd op 28 minuten⁴⁷. Dit betekent dat de lasten voor zorg- en jeugdhulpaanbieders $€34 * 28/60 = €15,87$ worden (structureel). De structurele lasten bedragen $€15,87 * 74.026 = €1.174.793,-$.

Mogelijkheid tot het stellen van voorwaarden aan winstuitkering

De voorwaarden die worden gesteld aan winstuitkeringen, zoals benoemd in de delegatiebepaling in het wetsvoorstel, worden op een later moment vastgelegd bij AMvB. Op dit moment verandert de regeldruk niet.

Extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning

De aanpassing 'extra weigerings- en intrekingsgronden aan een Wtza-vergunning' bevat aanscherpingen van de huidige tekst van de Wtza en de daarvan afgeleide vergunningsaanvraag. Het wetsvoorstel Wibz bevat geen nieuwe of aanvullende lasten en leidt ook niet tot een uitbreiding van de bestaande doelgroep (d.w.z. een aanpassing van de Q).

Externe toezichthouders krijgen handvatten om onderzoek uit te voeren naar signalen waarbij de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg in het geding komt. Bij het berekenen van regeldruk gaan we echter uit van 100% naleving.

Modernisering inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties

Het College Sanering Zorginstellingen (CSZ) wordt opgeheven met de implementatie van het wetsvoorstel. Voor het berekenen van de gevolgen voor de regeldruk door het schrappen van de taken van het CSZ, zijn transacties met een beperkte omvang⁴⁸ en grote en complexe transacties onderscheiden.⁴⁹

Tekstkader 8. Structurele regeldrukeffecten vervallen CSZ

- Het wetsvoorstel geeft randvoorwaarden voor een integere en transparante bedrijfsvoering. Het College Sanering Zorginstellingen (CSZ) wordt opgeheven.
 - Het vervallen van de verplichting om goedkeuring te vragen voor vastgoedtransacties leidt tot een geschatte structurele vermindering van de regeldruk van $(157 * 50 \text{ uur} * (91+52,45 \text{ (gemiddeld uurtarief))})$ van €1.126.083,- voor grote en complexe transacties.

⁴⁷ Bron: Handboek Meting Regeldrukkosten – IV.F Tijdsbestedingstabel bedrijven; rij 2 'gegevens verkrijgen' (eenvoudig), rij 3 'formulieren invullen, tabelleren, classificeren' (matig), rij 5 'gegevens en input controleren' (eenvoudig), rij 7 'gegevens verwerken' (matig), rij 12 'kopiëren, archiveren en opslaan van documenten' (eenvoudig) (EZK, 2018)

⁴⁸ Vanaf 1 januari 2020 was al geen goedkeuring meer vereist voor "kleine" vervreemdingen.

⁴⁹ Zie ook (referentie): MvT Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet toelating zorginstellingen en enkele andere wetten in verband met het beëindigen van de taken van het CSZ, VWS 2016.

7 Resultaatoverzicht

7.1 Kwantitatieve resultaten

Na het identificeren van de nieuwe of gewijzigde verplichtingen die door het wetsvoorstel worden geïntroduceerd, het bepalen van de kosten van de bijbehorende handelingen (P) en de omvang van de doelgroep (Q), zijn de totale lasten berekend (PxQ). Hieruit komt naar voren dat de beoogde eindsituatie leidt tot een structurele regeldruktoename van ca. **€1.223.502,-** per jaar voor zorg- en jeugdhulpaanbieders.

Structurele regeldruk

- De toename van structurele regeldruk door nieuwe of gewijzigde verplichtingen wordt geraamd op ca. €2.349.585,-. De lasten van de verplichtingen die door het opheffen van het CSZ komen te vervallen, geraamd op ca. €1.126.083,- worden hiervan afgetrokken. De totale structurele regeldruk wordt dan ook geraamd op ca. **€1.223.502,-**

Om de beoogde eindsituatie te realiseren en tot een beheersbare operationalisering van het wetsvoorstel te komen, worden eenmalige kosten gemaakt (kennisname). De eenmalige regeldruk wordt geraamd op ca. **€167.299,-** voor zorg- en jeugdhulpaanbieders.

Eenmalige regeldruk

- De totale eenmalige regeldruk wordt geraamd op ca. **€167.299,-**.

Voor enkelvoudige en kleine zorg- en jeugdhulpaanbieders (minder dan 10 werknemers) zijn de normen om te komen tot een integere en transparante belangenafweging, om verslag te leggen bij conflicterende belangen en om normale marktvoorwaarden te waarborgen nieuw. Zij moeten in hun interne administratieve organisatie *waarborgen* dat zorgvuldig wordt gehandeld in die situaties waar deze normen van toepassing (kunnen) zijn. Een enkelvoudige of kleine zorg- of jeugdhulpaanbieder krijgt te maken met een structurele lastenverzwaring van gemiddeld €31,74 per jaar. Deze lastenverzwaring is weliswaar beperkt, maar het betreft een doelgroep die al worstelt met een grote stapeling van regeldruk.

Voor middelgrote- en grote zorgaanbieders zijn normen om te komen tot een integere en transparante belangenafweging, om verslag te leggen bij conflicterende belangen en om normale marktvoorwaarden te waarborgen niet nieuw. Op grond van bijvoorbeeld de Wbtr voldoen zij in de huidige situatie al aan deze normen. Middelgrote- en grote zorgaanbieders krijgen dan ook niet of nauwelijks te maken met een lastenverzwaring. Integendeel, de modernisering van de inrichting van het toezicht op vastgoedtransacties en het opheffen van het CSZ leidt een lastenverlichting waar vooral grote zorgaanbieders baat bij lijken te hebben (aangezien zij in de regel over meer vastgoed beschikken).

Kortom, de geraamde totale structurele regeldruktoename van het wetsvoorstel is weliswaar beperkt, maar lijkt onevenredig terecht te komen bij enkelvoudige (solistische) en kleine zorg- en jeugdhulpaanbieders. Middelgrote- en grote zorg- en jeugdhulpaanbieders ondervinden – vanwege de beperkte introductie van nieuwe verplichtingen enerzijds en het opheffen van het CSZ anderzijds – geen significante lastenverzwaring.

7.2 Kwalitatieve aandachtspunten

Uit de regeldrukberkening voor het wetsvoorstel komt naar voren dat:

- Wanneer het wetsvoorstel wordt gezien in samenhang met de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) en het vervangen van de Wet toelating zorginstellingen (Wtzi), dan leidt het tot een vereenvoudiging van het huidige complexe stelsel van wet- en regelgeving rondom transparantie en verantwoording in de zorg. Het speelveld wordt overzichtelijker. De verantwoordelijkheid voor integere bedrijfsvoering komt bij zorgaanbieders te liggen. Toezichthouders krijgen handvaten om proactief op te treden.
- Voor middelgrote en grote zorginstellingen introduceert het wetsvoorstel nauwelijks nieuwe verplichtingen. Op grond van het BW, de Wbtr, het jaarrekeningenrecht, RJ 655 en de Governance Code Zorg, is het bij (middel)grote zorginstellingen al gebruikelijk om verslag te leggen van het besluitvormingsproces. Bovendien vraagt ook de accountant notulen op van bestuurs- en directievergaderingen t.b.v. het opstellen van de jaarrekening. De accountant is daarbij op zoek naar bijzonderheden (daarvoor is het van belang om inzicht te krijgen in welke transacties zijn uitgevoerd, hoe de besluitvorming daaromtrent heeft plaatsgevonden, wat de business-case was en of interne processen zorgvuldig zijn doorlopen). Bovendien is dit niveau van transparantie nodig om uitspraken te doen over 'good governance' (bv. integriteit, de afweging van besluiten en de nevenfuncties van bestuurders). Met het oog op de borging van normale marktvoorwaarden bij van betekenis zijnde transacties is het al gebruikelijk om meerdere rapporten/taxaties/adviezen op te vragen en deze te vergelijken met een berekening van de interne bedrijfswaarde. Zo wordt gegarandeerd dat verschillende perspectieven worden meegenomen in het besluitvormingsproces. Voor (middel)grote zorginstellingen betekent het wetsvoorstel géén lastenverzwaring.
- Voor enkelvoudige (solistische) en kleine zorgaanbieders (minder dan 10 werknemers) en jeugdhulpaanbieders betekent het wetsvoorstel echter wel een regeldruktoename. De normen en verplichtingen die worden geïntroduceerd zijn nieuw voor deze doelgroep.
- Mede door kennisgebrek (geen juridische afdeling) bestaat het risico dat deze doelgroep gaat overreageren (d.w.z. meer gaat vastleggen dan strikt noodzakelijk is). Het is daarom belangrijk om praktische voorbeelden (zgn. 'best practices') te delen die duidelijk maken hoe enkelvoudige en kleine zorgaanbieders en jeugdhulpaanbieders kunnen voldoen aan de verplichtingen rondom besluitvorming en verslaglegging in de Wibz. Mogelijk moet dit gezocht worden in de relatie tussen zorg- en jeugdhulpaanbieders en hun accountant, die verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening. De accountant controleert niet alleen, maar is ook sparringpartner. Het betrekken van de accountant bij het formuleren van een praktische invulling van de nieuwe verplichtingen is ook in zijn/haar belang, aangezien de accountant bepaalde informatie zelf nodig heeft bij het opstellen van de verklaring bij de jaarrekening.
- Geadviseerd wordt om te overwegen om een *uitzonderingsbepaling* op te nemen voor enkelvoudige zorgaanbieders (denk aan huisarts-solopraktijken, solo-jeugdhulpaanbieders en zelfstandige fysiotherapeuten). Daardoor wordt een lastenverzwaring voorkomen bij een doelgroep die het minst is toegerust om hiermee om te gaan, terwijl dit het beleidsdoel van het wetsvoorstel onveranderd laat.
- Geadviseerd wordt om in ieder geval in een toekomstige evaluatie van de Wibz ook mee te nemen of de verplichtingen die hiermee worden geïntroduceerd voor enkelvoudige zorgaanbieders (zoals huisarts-solopraktijken, solo-jeugdhulpaanbieders en zelfstandige fysiotherapeuten) relevant en proportioneel zijn en daadwerkelijk een bijdrage leveren aan het realiseren van het beleidsdoel.

Bijlagen bij rapportage:

Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)

I	Geraadpleegde bronnen	27
II	Interviewoverzicht	28

I Geraadpleegde bronnen

Onderstaande informatiebronnen zijn gebruikt voor de bureaustudie en de analyse van het wetsvoorstel Wibz:

- Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz), [internetconsultatie](#) (31 oktober 2022)
- Memorie van Toelichting Wibz (internetconsultatie versie d.d. 31 oktober 2022)
- [Governance Code Zorg 2022](#)
- Het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa) van het Agentschap CIBG
- Standaardtijdsbestedingen en -kosten uit het [Handboek Meting Regeldrukkosten](#) van het ministerie van EZK (website Adviescommissie Toetsing Regeldruk)
- Het rapport [Regeldruk Wtza en AWtza](#) (Sira Consulting, 2020)
- Wet- en regelgeving: [Wbtr](#), [Wmg](#), [Wtzi](#), [Wtza](#), [AMvB](#) Wtza, [Jaarrekeningenrecht](#), e.a.
- Presentatie Wibz t.b.v. offerteaanvraag regeldrukberekening (VWS, 2022)
- Brief regering; Stand van zaken (Aanpassingswet) Wet toetreding zorgaanbieders en Wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorgaanbieders – Regels in verband met de uitbreiding van het toezicht op nieuwe zorgaanbieders (Wet toetreding zorgaanbieders) ([Parlementaire Monitor](#), 2020)
- Kamerbrief over stand van zaken wetgeving zorgaanbieders ([Rijksoverheid](#), 2020)
- Memorie van Antwoord – Regels in verband met de uitbreiding van het toezicht op nieuwe zorgaanbieders (Wet toetreding zorgaanbieders) ([Kamerstuk](#), 2020)
- Kwaliteit van zorg ([Kamerstuk](#), 2020)
- Stand van zaken (Aanpassingswet) Wet toetreding zorgaanbieders en Wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorgaanbieders ([Tweede Kamer](#), 2020)
- Voortgangsrapportage Rechtmatige Zorg 2018-2021 – Aanpak van fouten en fraude ([Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#))
- Artikel: Update wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorgaanbieders (Wibz) ([BDO Accountants & Adviseurs](#), augustus 2022)
- Q&A Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering zorgaanbieders ([Holla](#), juli 2022)
- Update wetsvoorstellen (A)Wtza en Wibz ([Lexology](#), 2020)
- Winstuitkering in de zorg: stand van zaken na verkiezingen ([VanDoorne](#), 2021)
- 'Winstuitkeringen in zorg zo klein mogelijk' ([Medisch Contact](#), 2022)
- Wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorgaanbieders ([Khan Advocatuur](#))
- Aankomende veranderingen voor de governance en bedrijfsvoering van zorgorganisaties ([Houthoff](#), 2020)
- Minister Helder wil vaart maken in aanpak zorgfraude ([Skipr](#), 2022)
- Aanscherping bedrijfsvoering zorgaanbieders – Wibz ([de ideale zorgwereld](#))
- Wetsvoorstel integrale bedrijfsvoering ([brancheorganisatieszorg](#), 2020)

Websites met informatie of data

- <https://www.rijksoverheid.nl/> (info)
- <https://www.tweedekamer.nl/> (info)

II Interviewoverzicht

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de uitgevoerde interviews:

Tabel 1. Overzicht interviews (geanonimiseerd)

Functie	Organisatie	Aantal
Bestuurder	GGZ zorginstelling	1
Bestuurder	GHZ zorginstelling	1
Sr. beleidsadviseur	Brancheorganisatie langdurige zorg	1
Huisarts	Huisartsenpraktijk	1
Intern toezichthouder	Gezondheidszorg en jeugdzorg	1
Bestuurder/business controller	Brancheorganisatie zorgfinancials	1
Fysiotherapeut	Zelfstandige fysiotherapeut	1
Totaal		7